

Livsmedelskontroll vid kris och krig

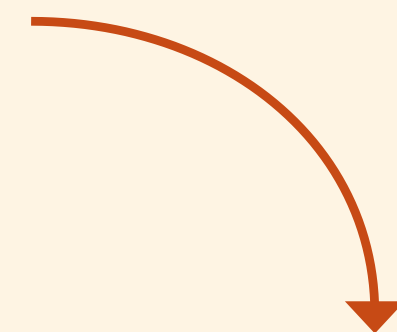

Livsmedelskontroll vid kris och höjd beredskap

 Livsmedelsverket

Hitta rätt i boken med hjälp
av **kapitelöversikten.**

3 LEDARSKAP OCH ANSVAR

Livsmedelskontroll vid kris och krig

Varje år genomförs närmare

100 000

livsmedelskontroller i Sverige

Målet med all vår beredskapsplanering är att vi ska kunna genomföra lika många kontroller i händelse av kris eller krig

Stärkt beredskap i livsmedelskontrollen är en viktig del för Sveriges stärkta beredskap

Vad är en kris?

Plötsligt – eller smygande,
risk att den identifieras för sent

Hur vet jag när det är kris?

Det vet man inte alltid

Något utöver det normala som påverkar myndighetens funktion

Planen lär dig känna igen och att ta beslutet - "nu är det en kris"

KAPITEL 1

Att ta fram beredskapsplaner för livsmedels- kontrollen

När livsmedelskontrollen inte kan upprätthållas som vanligt behöver det finnas en beredskapsplan på plats.

Den hjälper din kontrollmyndighet att snabbt anpassa organisationen och effektivt hantera en händelse.

Beredskapsplanens innehåll

Hjälpa myndigheten att:

1. Snabbt anpassa sin organisation
2. Uppfylla sitt ansvar
3. Begränsa skador
4. Samråda med andra myndigheter
5. Kompetensförsörjning

Beredskapsplanens framtagande

Hur tar man då fram en beredskapsplan?

Beredskapsarbetet börjar med:

1. Har ni redan en plan?
2. Vem har ansvaret för den?
3. Resurser för beredskapsarbete?
4. Samarbete – beslutsfattare och den som gör planen?
5. Målet med beredskapsarbetet?

KAPITEL 3

Ledarskap och ansvar vid en samhällsstörning

För att kunna leda verksamheten under en samhällsstörning behöver du som chef förbereda ditt ledarskap och din kommunikation.

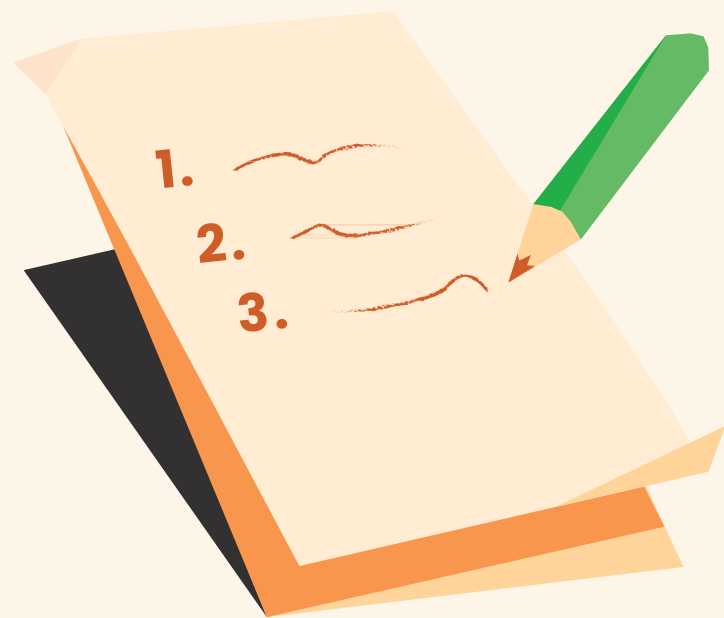
Om störningen inte kan hanteras inom ordinarie organisation kan den normala ansvarsfördelningen behöva ändras.

Behöver ditt ledarskap
kompletteras vid en kris?

Fastställ vilka beslutsmandat
som finns och vem som är
behörig att fatta beslut.

(nämnd, chef, inspektör)

Vilka stödresurser har du möjlighet att använda?

- Exempel:
1. TiB (Tjänsteman i Beredskap)
  2. KiB (Kommunikatör i Beredskap)
  3. Kommunens krisledningsorganisation
  4. Livsmedelsverket, Länsstyrelsen och MCF
  5. Grannkommuner

TIPS TILL DIG SOM ANSVARAR FÖR ARBETE VID EN KRIS

En samhällsstörning påverkar inte bara verksamheten utan också människorna som arbetar i den

1. Kom ihåg att människor reagerar olika på stress
2. Skapa en tydlig lägesbild och visa vad som går att göra
3. Informera internt - brist på information ökar oro
4. Planera för återhämtning och stöd (mat, vila, sömn)

KAPITEL 4

Metodintroduktion till kontinuitets- hantering

Kontinuitetshantering - Livsmedelskontroll upprätthålls.

Den ska kunna bedrivas som vanligt vid både fredstida kriser och höjd beredskap/krig.

**Målet med hela
beredskapsplanen!**

Det är det här vi vill uppnå!

Kontinuitetshantering

– vad består den av?

Konsekvensanalys

Riskbedömning

Beslutsunderlag för att avgöra om de reservlösningar som finns är tillräckliga eller om de behöver stärkas upp.

För att skapa kontinuitet
i verksamheten!

Vad menar vi?

- **Aktiviteter**
(arbetsuppgifter)
- **Kritiska aktiviteter**
(viktigaste arb.uppgifter)
- **Kontrolltyp**
(planerad, händelsestyrd mm)
- **Kontrollobjekt**
(restauranger, butiker mm)
- **Prioriteringsmodell**
(välja viktigaste arb.uppg.)
- **Prioriteringskriterier**
(vad är viktigast)
- **Konsekvensanalys**
(t.ex. följer av missad kontroll)
- **Riskbedömning**
(finns tillräckliga reservlösn.)
- **Reservlösningar**
(alternativa sätt att lösa samma sak)

FRÅGA:

Hur vet ni vilka aktiviteter
(arbetsuppgifter) som ska
prioriteras vid en kris?

LÖSNING:

Ta fram en prioriteringsmodell

KRITERIER FÖR PRIORITERINGAR

- 1. RASFF, misstänkta matförgiftningar och relevanta klagomål ska alltid prioriteras högst!**

Därefter kan livsmedelskontroll prioriteras utifrån:

2. där den gör störst nytta
3. känslig hantering/känsliga konsumenter
4. når flest konsumenter
5. förstärkt kontroll eller återkommande brister

TYP AV KONTROLL I PRIORITETSORDNING

VERKSAMHETER SOM KONTROLLERAS I PRIORITETSORDNING

Utbrottsutredning

- Verksamheter som är källa till utbrottet
- Verksamhet som påverkas av utbrottet

Händelserelaterad kontroll

- Kontroll motiverad av klagomål
- Kök inom vård, skola och omsorg som utökar sin verksamhet till exempel på grund av tillkommande matgäster eller utökade leveranser

Planerad kontroll

- Kök inom vård, skola och omsorg
- Livsmedelsbutiker
- Restauranger

Vid en kris måste kontrollmyndigheten vara beredd på att agera snabbt.

Planerad kontroll kan behöva prioriteras ner.

Var beredd på att hantera beslut snabbt – t.ex. registrering av tillfälliga lösningar mm.

KAPITEL 5

Konsekvensanalys

Kontinuitetshanteringens första moment

Kontinuitetshantering
– vad är det?

Konsekvensanalys

Riskbedömning

Konsekvensanalysen gör ni genom att steg för steg kartlägga den egna verksamheten....

.....genom att besvara ett antal frågor genom efterforskningar och diskussion.

Lätta frågor – svåra svar.

KONSEKVENSPANALYSENS FRÅGOR

1 Vilka aktiviteter genomförs på kontrollmyndigheten?

2 Vilka blir konsekvenserna vid en störning?

3 Hur länge kan en störning pågå innan det ger oacceptabla konsekvenser?

4 Vilka aktiviteter är kritiska?

5 Vilka resurser är de kritiska aktiviteterna beroende av?

6 Inom vilken tid måste resursen återställas efter en störning?

KONSEKVENSPANALYS

Livsmedelskontroll vid kris och höjd beredskap

Livsmedelsverket

Konsekvensanalys					
1. Vilka aktiviteter genomförs i kontrollmyndigheten?	2. Vilka blir konsekvenser vid en störning?	3. Acceptabel avbrottsid	4. Prio	5. Resurser	6. Återställning
Mottagande av inkommande: • Frågor från allmänhet, myndigheter, företag • RASFF • Klagomål och Misstänkta matförgiftningar • Anmälningar om registrering	Bristande hantering hos företag kan fortsätta vilket riskerar att fler konsumenter drabbas och/eller insjuknar. Risk för allvarlig sjukdom och död finns för känsliga konsumentgrupper.	1-3 dagar för utbrott 1-2 veckor för klagomål	Ja	EI, Personal, IT/ telefoni	1-3 dagar
Registrering av livsmedelsanläggningar				EI, Personal, IT/ telefoni	
Planering av kontroller (tidigare erfarenhet, företagsuppgifter)				EI, Personal, IT/ telefoni	
Planering av kontroller (tidigare erfarenhet, företagsuppgifter)	Kontrollbesöket utförs på distans vilket innebär en risk att vissa kontrollområden inte kan kontrolleras och att verifiering av företagets redovisade rutiner och uppgifter försvåras. Därigenom risk för att brister inte upptäcks. Brister ökar risken för osäkra livsmedel.	3-4 veckor	Ja	Kollektivtrafik, Bilar, Personal med körkort, Cyklar	
Genomförande av kontroll på plats • Planerad kontroll livsmedel • Omsorgskök (skola, förskola, sjukhus, äldreomsorg) • Livsmedelsbutiker • Restauranger • Planerad kontroll dricksvatten • Händelsestörd kontroll (klagomål, utbrott) • Händelsestörd kontroll (utökad verksamhet, till exempel omsorgskök)	Bristande hantering hos företag kan fortsätta vilket riskerar att fler konsumenter drabbas och/eller insjuknar. Risk för allvarlig sjukdom och död finns för känsliga konsumentgrupper.	1-3 dagar	Ja	Personal med utbrotts-kompetens Utrustning (kontroll och provtagning)	1-3 dagar
Genomförande av kontroll på distans (mail, telefon)					
Dokumentation av kontroll • Kontrollrapporter • Sanktionsbeslut					

I konsekvensanalysens fjärde fråga görs en bedömning av vilka aktiviteter som anses kritiska. För att göra den bedömningen används den prioriteringsmodell som tagits fram med stöd av kapitel 4.

Prioritering på alla nivåer, till exempel:

- Prioritering mellan planerad kontroll livsmedel och planerad kontroll dricksvatten
- Prioritering inom planerad kontroll mellan omsorgskök, livsmedelsbutiker och restauranger (det vill säga ner på typ av kontrollobjekt)
- Prioritering inom omsorgskök, det vill säga mellan skola, förskola, sjukhus och äldreomsorg (det vill säga ner på enskilda kontrollobjekt)

Tabell 8. Dokumentation för konsekvensanalys.

KONSEKVENSANALYS

Kontrollwiki
Fördjupning från Livsmedelsverket

Livsmedelsverket | Om Kontrollwiki | Logga in som redaktör

Vad letar du efter i Kontrollwiki? Sök ?

Utföra... / Planera... / Myndighetens beredskapsplan

Myndighetens beredskapsplan

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

Kontrollmyndigheterna i livsmedelskedjan ska ha beredskapsplaner för att kunna vidta åtgärder om foder och livsmedel kan utgöra en allvarlig risk mot djur eller människor. Här kan du läsa hur du kan utforma en sådan plan.

På denna sida
[Beredskapsplanens uppbyggnad](#)
[Ansvar och roller](#)

Beredskapsplanens uppbyggnad

Alla kontrollmyndigheter i livsmedelskedjan ska ha beredskapsplaner, och vara beredda att genomföra dessa planer, så att åtgärder snabbt och verkningsfullt vidtas om foder och livsmedel utgör en allvarlig risk mot djur eller människor. Det framgår av artikel 5.1i och artikel 115 i förordning (EU) nr 2017/625. Det finns även krav på vad beredskapsplanen för en myndighet som kontrollerar livsmedel och dricksvatten ska innehålla. Se 3 h § respektive 3 d § (för dricksvatten) i LIVSFS 2005:21.

5/10

KONSEKVENSANALYS

- I vilka nödsituationer beredskapsplanen är tillämplig.
- Organisation och ansvarsfördelning när beredskapsplanen ska användas.

Sidans taggar
Verksamhetsstyrning

Lagstiftning

- EG-förordning 178/2002
- EU-förordning 2017/625
- LIVSFS 2005:21
- LIVSFS 2021:8
- SFS 2006:804
- SFS 2006:813
- SFS 2021:176
- > All lagstiftning

KONSEKVENSPANALYSENS FRÅGOR

1

Vilka aktiviteter genomförs på kontrollmyndigheten?

1

Vilka aktiviteter genomförs på kontrollmyndigheten?

2

Vilka blir konsekvenserna vid en störning?

3

Hur länge kan en störning pågå innan det ger oacceptabla konsekvenser?

4

Vilka aktiviteter är kritiska?

5

Vilka resurser är de kritiska aktiviteterna beroende av?

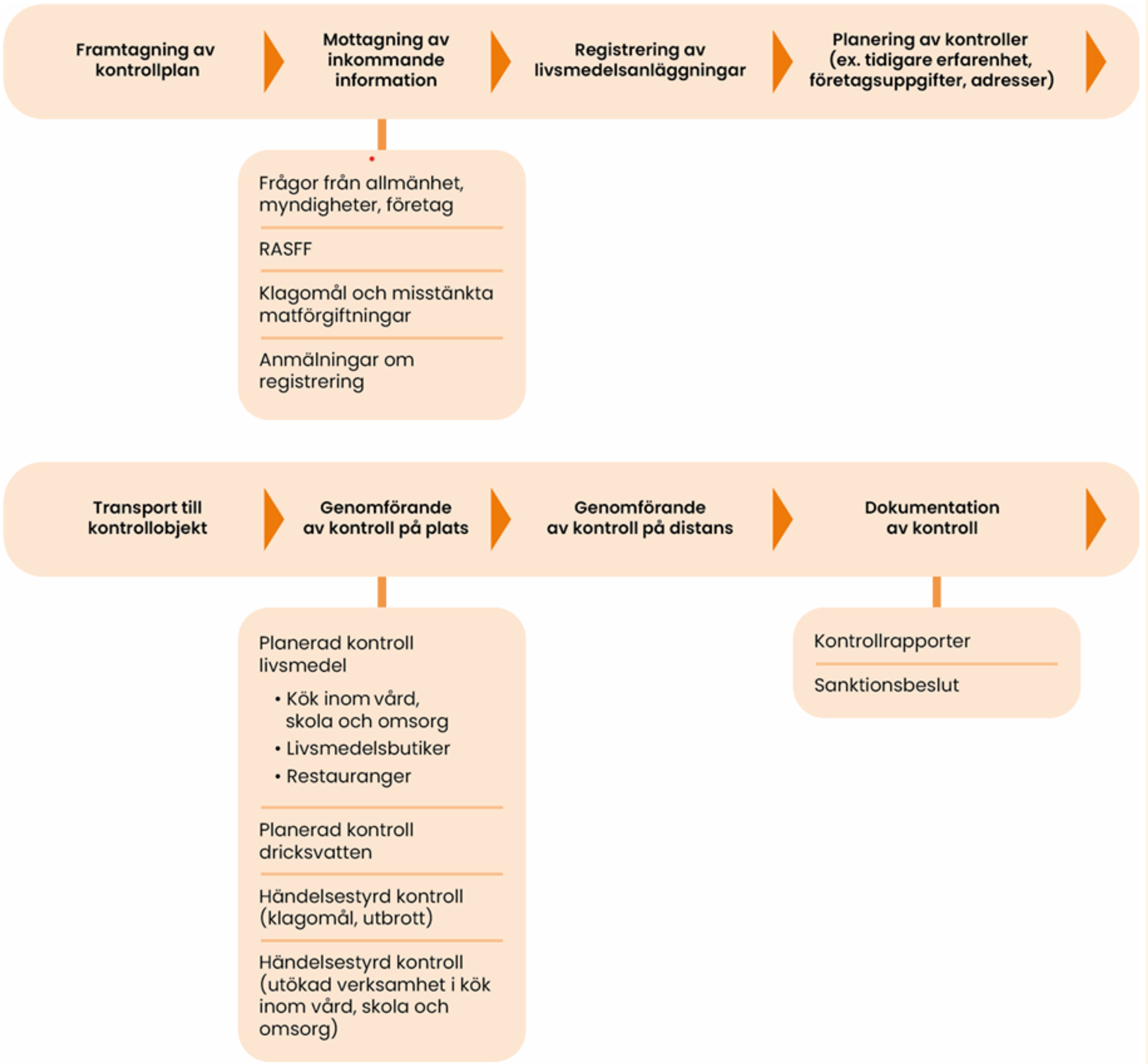
6

Inom vilken tid måste resursen återställas efter en störning?

KONSEKVENSPANALYS

KONSEKVENSPANALYS

1. Vilka aktiviteter genomförs i kontrollmyndigheten?	2. Vilka blir konsekvenser vid en störning?	3. Acceptabel avbrottstid	4. Prio	5. Resurser	6. Återställning
Mottagande av inkommande: <ul style="list-style-type: none"> Frågor från allmänhet, myndigheter, företag RASFF Klagomål och Misstänkta matförgiftningar Anmälningar om registrering 	Bristande hantering hos företag kan fortsätta vilket riskerar att fler konsumenter drabbas och/eller insjuknar. Risk för allvarlig sjukdom och död finns för känsliga konsumentgrupper.	1-3 dagar för utbrott 1-2 veckor för klagomål	Ja	EI, Personal, IT/ telefoni	1-3 dagar
Registrering av livsmedelsanläggningar				EI, Personal, IT/ telefoni	
Planering av kontroller (tidigare erfarenhet, företagsuppgifter)				EI, Personal, IT/ telefoni	
Planering av kontroller (tidigare erfarenhet, företagsuppgifter)	Kontrollbesöket utförs på distans vilket innebär en risk att vissa kontrollområden inte kan kontrolleras och att verifiering av företagets redovisade rutiner och uppgifter försvåras. Därigenom risk för att brister inte upptäcks. Brister ökar risken för osäkra livsmedel.	3-4 veckor	Ja	Kollektivtrafik, Bilar, Personal med körkort, Cyklar	
Genomförande av kontroll på plats <ul style="list-style-type: none"> Planerad kontroll livsmedel Omsorgskök (skola, förskola, sjukhus, äldreomsorg) Livsmedelsbutiker Restauranger Planerad kontroll dricksvatten Händelsestyrd kontroll (klagomål, utbrott) Händelsestyrd kontroll (utökad verksamhet till exempel omsorgskök) 	Bristande hantering hos företag kan fortsätta vilket riskerar att fler konsumenter drabbas och/eller insjuknar. Risk för allvarlig sjukdom och död finns för känsliga konsumentgrupper.	1-3 dagar	Ja	Personal med utbrottskompetens Utrustning (kontroll och provtagning)	1-3 dagar
Genomförande av kontroll på distans (mail, telefon)					
Dokumentation av kontroll <ul style="list-style-type: none"> Kontrollrapporter Sanktionsbeslut 					

I konsekvensanalysens fjärde fråga görs en bedömning av vilka aktiviteter som anses kritiska. För att göra den bedömningen används den prioriteringsmodell som tagits fram med stöd av kapitel 4.

Prioritering på alla nivåer, till exempel:

- Prioritering mellan planerad kontroll livsmedel och planerad kontroll dricksvatten
- Prioritering inom planerad kontroll mellan omsorgskök, livsmedelsbutiker och restauranger (det vill säga ner på typ av kontrollobjekt)
- Prioritering inom omsorgskök, det vill säga mellan skola, förskola, sjukhus och äldreomsorg (det vill säga ner på enskilda kontrollobjekt)

Tabell 8. Dokumentation för konsekvensanalys.

KONSEKVENSPANALYSENS FRÅGOR

2

Vilka blir konsekvenserna vid en störning?

1

Vilka aktiviteter genomförs på kontrollmyndigheten?

2

Vilka blir konsekvenserna vid en störning?

3

Hur länge kan en störning pågå innan det ger oacceptabla konsekvenser?

4

Vilka aktiviteter är kritiska?

5

Vilka resurser är de kritiska aktiviteterna beroende av?

6

Inom vilken tid måste resursen återställas efter en störning?

KONSEKVENSPANALYS

KONSEKVENSPANALYS

Konsekvensanalys		3. Acceptabel avbrottsid	4. Prio	5. Resurser	6. Återställning
1. Vilka aktiviteter genomförs i kontrollmyndigheten?	2. Vilka blir konsekvenser vid en störning?				
Mottagande av inkommande: <ul style="list-style-type: none"> Frågor från allmänhet, myndigheter, företag RASFF Klagomål och Misstänkta matförgiftningar Anmälningar om registrering 	Bristande hantering hos företag kan fortsätta vilket riskerar att fler konsumenter drabbas och/eller insjuknar. Risk för allvarlig sjukdom och död finns för känsliga konsumentgrupper.	1-3 dagar för utbrott 2 veckor för klagomål	Ja	Ei, Personal, IT/ telefoni	1-3 dagar
Registrering av livsmedelsanläggningar				Ei, Personal, IT/ telefoni	
Planering av kontroller (tidigare erfarenhet, företagsuppgifter)				Ei, Personal, IT/ telefoni	
Planering av kontroller (tidigare erfarenhet, företagsuppgifter)	Kontrollbesöket utförs på distans vilket innebär en risk att vissa kontrollområden inte kan kontrolleras och att verifiering av företagets redovisade rutiner och uppgifter försvåras. Därigenom risk för att brister inte upptäcks. Brister ökar risken för osäkra livsmedel.	3-4 veckor	Ja	Kollektivtrafik, Bilar, Personal med körkort, Cyklar	
Genomförande av kontroll på plats <ul style="list-style-type: none"> Planerad kontroll livsmedel Omsorgskök (skola, förskola, sjukhus, äldreomsorg) Livsmedelsbutiker Restauranger Planerad kontroll dricksvatten Händelsestyrd kontroll (klagomål, utbrott) Händelsestyrd kontroll (utökad verksamhet, till exempel omsorgskök) 	Bristande hantering hos företag kan fortsätta vilket riskerar att fler konsumenter drabbas och/eller insjuknar. Risk för allvarig sjukdom och död finns för känsliga konsumentgrupper.	1-3 dagar	Ja	Personal med utbrottskompetens Utrustning (kontroll och provtagning)	1-3 dagar
Genomförande av kontroll på distans (mail, telefon)					
Dokumentation av kontroll <ul style="list-style-type: none"> Kontrollrapporter Sanktionsbeslut 					

I konsekvensanalysens tredje fråga görs en bedömning av vilka aktiviteter som anses kritiska. För att göra den bedömningen används den prioriteringsmodell som tagits fram med stöd av kapitel 4.

Prioritering på alla nivåer, till exempel:

- Prioritering mellan planerad kontroll livsmedel och planerad kontroll dricksvatten
- Prioritering inom planerad kontroll mellan omsorgskök, livsmedelsbutiker och restauranger (det vill säga ner på typ av kontrollobjekt)
- Prioritering inom omsorgskök, det vill säga mellan skola, förskola, sjukhus och äldreomsorg (det vill säga ner på enskilda kontrollobjekt)

Tabell 8. Dokumentation för konsekvensanalys.

KONSEKVENSPANALYS

KONSEKVENSPANALYSENS FRÅGOR

3

Hur länge kan en störning pågå innan det ger oacceptabla konsekvenser?

1

Vilka aktiviteter genomförs på kontrollmyndigheten?

2

Vilka blir konsekvenserna vid en störning?

3

Hur länge kan en störning pågå innan det ger oacceptabla konsekvenser?

4

Vilka aktiviteter är kritiska?

5

Vilka resurser är de kritiska aktiviteterna beroende av?

6

Inom vilken tid måste resursen återställas efter en störning?

KONSEKVENSPANALYS

KONSEKVENSPANALYS

Konsekvensanalys			Prio	5. Resurser	6. Återställning
1. Vilka aktiviteter genomförs i kontrollmyndigheten?	2. Vilka blir konsekvenser vid en störning?	3. Acceptabel avbrottsid			
Mottagande av inkommande: <ul style="list-style-type: none"> Frågor från allmänhet, myndigheter, företag RASFF Klagomål och Misstänkta matförgiftningar Anmälningar om registrering 	Bristande hantering hos företag kan fortsätta vilket riskerar att fler konsumenter drabbas och/eller insjuknar. Risk för allvarlig sjukdom och död finns för känsliga konsumentgrupper.	1-3 dagar för utbrott 1-2 veckor för klagomål	Ja	EI, Personal, IT/ telefoni	1-3 dagar
Registrering av livsmedelsanläggningar				EI, Personal, IT/ telefoni	
Planering av kontroller (tidigare erfarenhet, företagsuppgifter)				EI, Personal, IT/ telefoni	
Planering av kontroller (tidigare erfarenhet, företagsuppgifter)	Kontrollbesöket utförs på distans vilket innebär en risk att vissa kontrollområden inte kan kontrolleras och att verifiering av företagets redovisade rutiner och uppgifter försvåras. Därigenom risk för att brister inte upptäcks. Brister ökar risken för osäkra livsmedel.	3-4 veckor	Ja	Kollektivtrafik, Bilar, Personal med körkort, Cyklar	
Genomförande av kontroll på plats <ul style="list-style-type: none"> Planerad kontroll livsmedel Omsorgskök (skola, förskola, sjukhus, äldreomsorg) Livsmedelsbutiker Restauranger Planerad kontroll dricksvatten Händelsestyd kontroll (klagomål, utbrott) Händelsestyd kontroll (utökad verksamhet, till exempel omsorgskök) 	Bristande hantering hos företag kan fortsätta vilket riskerar att fler konsumenter drabbas och/eller insjuknar. Risk för allvarlig sjukdom och död finns för känsliga konsumentgrupper.	1-3 dagar	Ja	Personal med utbrottskompetens Utrustning (kontroll och provtagning)	1-3 dagar
Genomförande av kontroll på distans (mail, telefon)					
Dokumentation av kontroll <ul style="list-style-type: none"> Kontrollrapporter Sanktionsbeslut 					

I konsekvensanalysens fjärde fråga görs en bedömning av vilka aktiviteter som anses kritiska. För att göra den bedömningen används den prioriteringsmodell som tagits fram med stöd av kapitel 4.

Prioritering på alla nivåer, till exempel:

- Prioritering mellan planerad kontroll livsmedel och planerad kontroll dricksvatten
- Prioritering inom planerad kontroll mellan omsorgskök, livsmedelsbutiker och restauranger (det vill säga ner på typ av kontrollobjekt)
- Prioritering inom omsorgskök, det vill säga mellan skola, förskola, sjukhus och äldreomsorg (det vill säga ner på enskilda kontrollobjekt)

Tabell 8. Dokumentation för konsekvensanalys.

KONSEKVENSPANALYS

KONSEKVENSPANALYSENS FRÅGOR

4

Vilka aktiviteter är kritiska?

1

Vilka aktiviteter genomförs på kontrollmyndigheten?

2

Vilka blir konsekvenserna vid en störning?

3

Hur länge kan en störning pågå innan det ger oacceptabla konsekvenser?

4

Vilka aktiviteter är kritiska?

5

Vilka resurser är de kritiska aktiviteterna beroende av?

6

Inom vilken tid måste resursen återställas efter en störning?

KONSEKVENSPANALYS

KONSEKVENSPANALYS

Konsekvensanalys					
1. Vilka aktiviteter genomförs i kontrollmyndigheten?	2. Vilka blir konsekvenser vid en störning?	3. Acceptabel avbrottsid	4. Prio	5. Resurser	6. Återställning
Mottagande av inkommande: <ul style="list-style-type: none"> Frågor från allmänhet, myndigheter, företag RASFF Klagomål och Misstänkta matförgiftningar Anmälningar om registrering 	Bristande hantering hos företag kan fortsätta vilket riskerar att fler konsumenter drabbas och/eller insjuknar. Risk för allvarlig sjukdom och död finns för känsliga konsumentgrupper.	1-3 dagar för utbrott 1-2 veckor för klagomål	Ja	Personal, IT/telefoni	1-3 dagar
Registrering av livsmedelsanläggningar				El, personal, IT/telefoni	
Planering av kontroller (tidigare erfarenhet, företagsuppgifter)				El, personal, IT/telefoni	
Planering av kontroller (tidigare erfarenhet, företagsuppgifter)	Kontrollbesöket utförs på distans vilket innebär en risk att vissa kontrollområden inte kan kontrolleras och att verifiering av företagets redovisade rutiner och uppgifter försvåras. Därigenom risk för att brister inte upptäcks. Brister ökar risken för osäkra livsmedel.	3-4 veckor	Ja	Koaktivtrafik, Bil, Personal med körkort, Cyklar	
Genomförande av kontroll på plats <ul style="list-style-type: none"> Planerad kontroll livsmedel Omsorgskök (skola, förskola, sjukhus, äldreomsorg) Livsmedelsbutiker Restauranger Planerad kontroll dricksvatten Händelsestyrd kontroll (klagomål, utbrott) Händelsestyrd kontroll (utökad verksamhet, till exempel omsorgskök) 	Bristande hantering hos företag kan fortsätta vilket riskerar att fler konsumenter drabbas och/eller insjuknar. Risk för allvarig sjukdom och död finns för känsliga konsumentgrupper.	1-3 dagar	Ja	Personal med utbildningskompetens (utrustning kontroll och provtagning)	1-3 dagar
Genomförande av kontroll på distans (mail, telefon)					
Dokumentation av kontroll <ul style="list-style-type: none"> Kontrollrapporter Sanktionsbeslut 					

I konsekvensanalysens fjärde fråga görs en bedömning av vilka aktiviteter som anses kritiska. För att göra den bedömningen används en prioriteringsmodell som tagits fram med stöd av kapitel 4.

Prioritering på alla nivåer, till exempel:

- Prioritering mellan planerad kontroll livsmedel och planerad kontroll dricksvatten
- Prioritering inom planerad kontroll mellan omsorgskök, livsmedelsbutiker och restauranger (det vill säga ner på typ av kontrollobjekt)
- Prioritering inom omsorgskök, det vill säga mellan skola, förskola, sjukhus och äldreomsorg (det vill säga ner på enskilda kontrollobjekt)

Tabell 8. Dokumentation för konsekvensanalys.

KONSEKVENSPANALYS

KONSEKVENSPANALYSENS FRÅGOR

5

Vilka resurser är de kritiska aktiviteterna beroende av?

1

Vilka aktiviteter genomförs på kontrollmyndigheten?

2

Vilka blir konsekvenserna vid en störning?

3

Hur länge kan en störning pågå innan det ger oacceptabla konsekvenser?

4

Vilka aktiviteter är kritiska?

5

Vilka resurser är de kritiska aktiviteterna beroende av?

6

Inom vilken tid måste resursen återställas efter en störning?

KONSEKVENSPANALYS

Exempel på resurser

Personal

Transporter

Elektricitet

Utrustning

IT/telefoni

KONSEKVENSPANALYS

Konsekvensanalys					
1. Vilka aktiviteter genomförs i kontrollmyndigheten?	2. Vilka blir konsekvenser vid en störning?	3. Acceptabel avbrottsid	4. Prio	5. Resurser	6. Återställning
Mottagande av inkommande: <ul style="list-style-type: none"> Frågor från allmänhet, myndigheter, företag RASFF Klagomål och Misstänkta matförgiftningar Anmälningar om registrering 	Bristande hantering hos företag kan fortsätta vilket riskerar att fler konsumenter drabbas och/eller insjuknar. Risk för allvarlig sjukdom och död finns för känsliga konsumentgrupper.	1-3 dagar för utbrott 1-2 veckor för klagomål	Ja	EI, Personal, IT/ telefoni	3 dagar
Registrering av livsmedelsanläggningar				EI, Personal, IT/ telefoni	
Planering av kontroller (tidigare erfarenhet, företagsuppgifter)				EI, Personal, IT/ telefoni	
Planering av kontroller (tidigare erfarenhet, företagsuppgifter)	Kontrollbesöket utförs på distans vilket innebär en risk att vissa kontrollområden inte kan kontrolleras och att verifiering av företagets redovisade rutiner och uppgifter försvåras. Därigenom risk för att brister inte upptäcks. Brister ökar risken för osäkra livsmedel.	3-4 veckor	Ja	Kollektivtrafik, Bilar, Personal med körkort, Cyklar	
Genomförande av kontroll på plats <ul style="list-style-type: none"> Planerad kontroll livsmedel Omsorgskök (skola, förskola, sjukhus, äldreomsorg) Livsmedelsbutiker Restauranger Planerad kontroll dricksvatten Händelsestyrd kontroll (klagomål, utbrott) Händelsestyrd kontroll (utökad verksamhet, till exempel omsorgskök) 	Bristande hantering hos företag kan fortsätta vilket riskerar att fler konsumenter drabbas och/eller insjuknar. Risk för allvarig sjukdom och död finns för känsliga konsumentgrupper.	1-3 dagar	Ja	Personal med utbrotts-kompetens Utrustning (kontroll och provtagning)	1-3 dagar
Genomförande av kontroll på distans (mail, telefon)					
Dokumentation av kontroll <ul style="list-style-type: none"> Kontrollrapporter Sanktionsbeslut 					

I konsekvensanalysens fjärde fråga görs en bedömning av vilka aktiviteter som anses kritiska. För att göra den bedömningen används den prioriteringsmodell som tagits fram med stöd av kapitel 4.

Prioritering på alla nivåer, till exempel:

- Prioritering mellan planerad kontroll livsmedel och planerad kontroll dricksvatten
- Prioritering inom planerad kontroll mellan omsorgskök, livsmedelsbutik och restauranger (det vill säga ner på typ av kontrollobjekt)
- Prioritering inom omsorgskök, det vill säga mellan skola, förskola och äldreomsorg (det vill säga ner på enskilda kontrollobjekt)

Tabell 8. Dokumentation för konsekvensanalys.

KONSEKVENSPANALYS

KONSEKVENSPANALYSENS FRÅGOR

6

Inom vilken tid måste resursen återställas efter en störning?

1

Vilka aktiviteter genomförs på kontrollmyndigheten?

2

Vilka blir konsekvenserna vid en störning?

3

Hur länge kan en störning pågå innan det ger oacceptabla konsekvenser?

4

Vilka aktiviteter är kritiska?

5

Vilka resurser är de kritiska aktiviteterna beroende av?

6

Inom vilken tid måste resursen återställas efter en störning?

KONSEKVENSPANALYS

KONSEKVENSPANALYS

Konsekvensanalys					
1. Vilka aktiviteter genomförs i kontrollmyndigheten?	2. Vilka blir konsekvenser vid en störning?	3. Acceptabel avbrottsid	4. Prio	5. Resurser	6. Beredningstid
Mottagande av inkommande: <ul style="list-style-type: none"> Frågor från allmänhet, myndigheter, företag RASFF Klagomål och Misstänkta matförgiftningar Anmälningar om registrering 	Bristande hantering hos företag kan fortsätta vilket riskerar att fler konsumenter drabbas och/eller insjuknar. Risk för allvarlig sjukdom och död finns för känsliga konsumentgrupper.	1-3 dagar för utbrott 1-2 veckor för klagomål	Ja	EI, Personal, IT/ telefoni	1-3 dagar
Registrering av livsmedelsanläggningar				EI, Personal, IT/ telefoni	
Planering av kontroller (tidigare erfarenhet, företagsuppgifter)				EI, Personal, IT/ telefoni	
Planering av kontroller (tidigare erfarenhet, företagsuppgifter)	Kontrollbesöket utförs på distans vilket innebär en risk att vissa kontrollområden inte kan kontrolleras och att verifiering av företagets redovisade rutiner och uppgifter försvåras. Därigenom risk för att brister inte upptäcks. Brister ökar risken för osäkra livsmedel.	3-4 veckor	Ja	Kollektivtrafik, Bilar, Personal med körkort, Cyklar	
Genomförande av kontroll på plats <ul style="list-style-type: none"> Planerad kontroll livsmedel Omsorgskök (skola, förskola, sjukhus, äldreomsorg) Livsmedelsbutiker Restauranger Planerad kontroll dricksvatten Händelsestyrd kontroll (klagomål, utbrott) Händelsestyrd kontroll (utökad verksamhet, till exempel omsorgskök) 	Bristande hantering hos företag kan fortsätta vilket riskerar att fler konsumenter drabbas och/eller insjuknar. Risk för allvarig sjukdom och död finns för känsliga konsumentgrupper.	1-3 dagar	Ja	Personal med utbrottskompetens Utrustning (kontroll och provtagning)	1-3 dagar
Genomförande av kontroll på distans (mail, telefon)					
Dokumentation av kontroll <ul style="list-style-type: none"> Kontrollrapporter Sanktionsbeslut 					

I konsekvensanalysens fjärde fråga görs en bedömning av vilka aktiviteter som anses kritiska. För att göra den bedömningen används den prioriteringsmodell som tagits fram med stöd av kapitel 4.

Prioritering på alla nivåer, till exempel:

- Prioritering mellan planerad kontroll livsmedel och planerad kontroll dricksvatten
- Prioritering inom planerad kontroll mellan omsorgskök, livsmedelsbutiker och restauranger (det vill säga ner på typ av kontrollobjekt)
- Prioritering inom omsorgskök, det vill säga mellan skola, förskola, sjukhus och äldreomsorg (det vill säga ner på enskilda kontrollobjekt)

Tabell 8. Dokumentation för konsekvensanalys.

KONSEKVENSPANALYS

KAPITEL 6

Riskbedömning

Kontinuitetshantering andra moment

Kontinuitetshantering
– vad är det?

Konsekvensanalys

Riskbedömning

När något väl händer är det för sent att börja fundera.

Riskbedömningen hjälper dig att i förväg se vad som kan gå fel, vad som redan fungerar och vad som behöver stärkas för att klara en kris.

RISKBEDÖMNING

RISKBEDÖMNING

Livsmedelskontroll vid kris och höjd beredskap

Riskbedömning				
1. Vilka riskhändelser kan påverka resurserna?	2. Vilka befintliga reservlösningar finns för resurserna idag?	3. Utifrån befintliga reservlösningar, kan återställning ske i tid?	4. Är riskerna mot de kritiska aktiviteterna och resurserna acceptabla?	5. Behöver åtgärder vidtas för att öka och stärka reservlösningarna?
Sjukdom/utökning av arbetsuppgifter på grund av utbrott kan påverka resursen personal	Tillgänglig personal utför utredning utan tillräcklig kompetens	Ja	Nej, risk för att utredningen sker på ett bristfälligt sätt och att brister missats.	<ul style="list-style-type: none"> Ta fram skriftliga rutiner för utbrottsutredning för Ovan personal Upprätta vikariepool Stäm av personalförstärkning med grannkommunen
Trafikförseningar/väderförhållanden kan påverka resursen transporter	Alternativa kollektiva transportsätt	Nej	Nej	<ul style="list-style-type: none"> Undersök snabb tillgång till bil om kollektivtrafiken störs
Strömavbrott/planerat avstängd ström kan påverka resursen elektricitet	Inga	Nej	Nej	<ul style="list-style-type: none"> Undersök om reservel finns Undersök vilken personal som har kompetens att koppla in reservel Undersök hur prioriteringarna ser ut i organisationen – är livsmedelskontrollen prioriterad att få tillgång till reservel?
Sabotage/eftersatt uppdatering/strömavbrott kan påverka resursen utrustning		Nej	Nej	<ul style="list-style-type: none"> Ta fram reservväska med skyddskläder, termometer, reservbatteri till mobiltelefon och utrustning
Cyberattack/strömavbrott kan påverka resursen IT/telefoni	Batterier för datorer och mobilladdare	Nej	Nej	<ul style="list-style-type: none"> Ta fram rutin för dokumentation lokalt på datorn samt fysisk dokumentation på papper (till exempel mallar som underlättar överföring till digital dokumentation när IT/telefoni fungerar igen Ta fram en rutin för hur RASFF-meddelanden tas emot om inte IT/telefoni fungerar

I riskbedömningens andra fråga kartläggs de befintliga reservlösningar som finns för resurserna idag. Här vänds de vägledande frågorna i kapitel 6 för respektive reservlösning. Dessa frågor kan också användas som stöd för att konkretisera vilka åtgärder som behöver vidtas för att stärka beredskapen.

Tabell 9. Dokumentation för riskbedömning.

KONSEKVENSPANALYS

Kontrollwiki
Fördjupning från Livsmedelsverket

Livsmedelsverket | Om Kontrollwiki | Logga in som redaktör

Vad letar du efter i Kontrollwiki?

Utföra... / Planera... / Myndighetens beredskapsplan

Myndighetens beredskapsplan

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

Kontrollmyndigheterna i livsmedelskedjan ska ha beredskapsplaner för att kunna vidta åtgärder om foder och livsmedel kan utgöra en allvarlig risk mot djur eller människor. Här kan du läsa hur du kan utforma en sådan plan.

På denna sida
[Beredskapsplanens uppbyggnad](#)
[Ansvar och roller](#)

Beredskapsplanens uppbyggnad

Alla kontrollmyndigheter i livsmedelskedjan ska ha beredskapsplaner, och vara beredda att genomföra dessa planer, så att åtgärder snabbt och verkningsfullt vidtas om foder och livsmedel utgör en allvarlig risk mot djur eller människor. Det framgår av artikel 5.1i och artikel 115 i förordning (EU) nr 2017/625. Det finns även krav på vad beredskapsplanen för en myndighet som kontrollerar livsmedel och dricksvatten ska innehålla. Se 3 h § respektive 3 d § (för dricksvatten) i LIVSFS 2005:21.

5/10 KONSEKVENSPANALYS

- I vilka nödsituationer beredskapsplanen är tillämplig.
- Organisation och ansvarsfördelning när beredskapsplanen ska användas.

Sidans taggar: Verksamhetsstyrning

Lagstiftning

- EG-förordning 178/2002
- EU-förordning 2017/625
- LIVSFS 2005:21
- LIVSFS 2021:8
- SFS 2006:804
- SFS 2006:813
- SFS 2021:176
- > All lagstiftning

RISKBEDÖMNING

1

Vilka riskhändelser kan påverka resurserna?

1

Vilka riskhändelser kan påverka resurserna?

2

Vilka befintliga reservlösningar finns för resurserna idag?

3

Utifrån befintliga reservlösningar, kan återställning ske i tid?

4

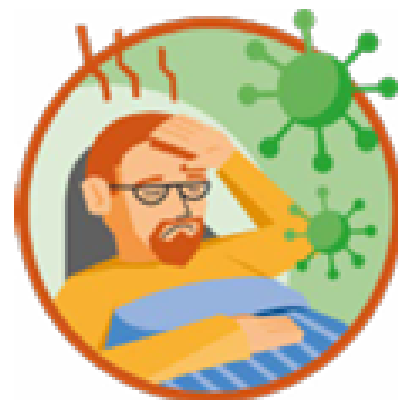
Är riskerna mot de kritiska aktiviteterna och resurserna acceptabla givet de reservlösningar som finns?

5

Behöver åtgärder vidtas för att stärka eller utöka reservlösningarna?

6

RISKBEDÖMNING

personalen får bortfall på en person, halva personalstyrkan eller saknar en särskild kompetens

transporter är mer eller mindre försenade, uteblir eller tappar bort leverans av prover eller annan livsmedelskontrollskritisk utrustning

elen är avstängd en kortare eller längre period, utslagen helt eller delvis, eller kompenseras av reservel och därmed kräver prioritering av hur den används

utrustning är helt ur funktion, behöver uppdaterad programvara eller är missvisande

IT/telefoni är obefintligt i vissa enheter, ligger nere på kontoret men fungerar på plattor och mobiler eller är för långsamt för att genomföra arbetet på planerat sätt.

RISKBEDÖMNING

Risken bedömning	1. Vilka riskhändelser kan påverka resurserna?	2. Vilka befintliga reservlösningar finns för resurserna idag?	3. Utifrån befintliga reservlösningar, kan återställning ske i tid?	4. Är riskerna mot de kritiska aktiviteterna och resurserna acceptabla?	5. Behöver åtgärder vidtas för att öka och stärka reservlösningarna?
	Sjukdom/utökning av arbetsuppgifter på grund av utbrott kan påverka resursen personal	Tillgänglig personal utför utredning utan tillräcklig kompetens	Ja	Nej, risk för att utredningen sker på ett bristfälligt sätt och att brister missats.	<ul style="list-style-type: none"> Ta fram skriftliga rutiner för utbrottsutredning för Ovan personal Upprätta vikariepool Stäm av personalförstärkning med grannkommunen
	Trafikförseningar/väderförhållanden kan påverka resursen transporter	Alternativa kollektiva transportsätt	Nej	Nej	<ul style="list-style-type: none"> Undersök snabb tillgång till bil om kollektivtrafiken störs
	Strömavbrott/planerat avstängd ström kan påverka resursen elektricitet	Inga	Nej	Nej	<ul style="list-style-type: none"> Undersök om reservel finns Undersök vilken personal som har kompetens att koppla in reservel Undersök hur prioriteringarna ser ut i organisationen – är livsmedelskontrollen prioriterad att få tillgång till reservel?
	Sabotage/eftersom uppdatering/strömavbrott kan påverka resursen utrustning		Nej	Nej	<ul style="list-style-type: none"> Ta fram reservväska med skyddskläder, termometer, reservbatteri till mobiltelefon och utrustning
	Cyberattack/strömavbrott kan påverka resursen IT/telefoni	Batterier för datorer och mobilladdare	Nej	Nej	<ul style="list-style-type: none"> Ta fram rutin för dokumentation lokalt på datorn samt fysisk dokumentation på papper (till exempel mallar som underlättar överföring till digital dokumentation när IT/telefoni fungerar igen Ta fram en rutin för hur RASFF-meddelanden tas emot om inte IT/telefoni fungerar

I riskbedömningens andra fråga kartläggs de befintliga reservlösningar som finns för resurserna idag. Här vänds de vägledande frågorna i kapitel 6 för respektive reservlösning. Dessa frågor kan också användas som stöd för att konkretisera vilka åtgärder som behöver vidtas för att stärka beredskapen.

Tabell 9. Dokumentation för riskbedömning.

RISKBEDÖMNING

2

Vilka befintliga reservlösningar finns för resurserna idag?

1

Vilka riskhändelser kan påverka resurserna?

2

Vilka befintliga reservlösningar finns för resurserna idag?

3

Utifrån befintliga reservlösningar, kan återställning ske i tid?

4

Är riskerna mot de kritiska aktiviteterna och resurserna acceptabla givet de reservlösningar som finns?

5

Behöver åtgärder vidtas för att stärka eller utöka reservlösningarna?

6

RISKBEDÖMNING

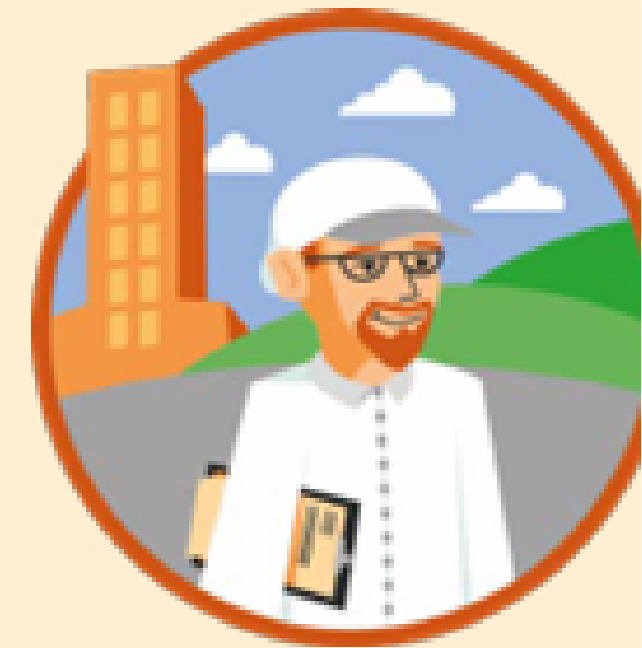

Exempel

Reservlösningar för resursen personal

Det finns ett antal olika scenarier som gör att människor inte kan ta sig till jobbet. Det kan bero på sjukdom, vård av barn eller liknande situationer. I en sådan situation kan verksamheter behöva begränsas, prioriteras eller till och med stängas.

I akuta situationer kan ledigheter flyttas och tillfällig personal täcka upp, men för att förebygga svårhanterliga situationer som beror på personalbrist så behöver ett mer långsiktigt beredskapsarbete inledas. Kompetensförsörjningen behöver då lyftas till en mer strategisk nivå.

RISKBEDÖMNING

Riskbedömning				
1. Vilka riskhändelser kan påverka resurserna?	2. Vilka befintliga reservlösningar finns för resurserna idag?	3. Utifrån befintliga reservlösningar, kan återställning ske i tid?	4. Är riskerna mot de kritiska aktiviteterna och resurserna acceptabla?	5. Behöver åtgärder vidtas för att öka och stärka reservlösningarna?
Sjukdom/utökning av arbetsuppgifter på grund av utbrott kan påverka resursen personal	Tillgänglig personal utför utredning utan tillräcklig kompetens	Ja	Nej, risk för att utredningen sker på ett bristfälligt sätt och att brister missats.	<ul style="list-style-type: none"> Ta fram skriftliga rutiner för utbrottsutredning för Ovan personal Upprätta vikariepool Stäm av personalförstärkning med grannkommunen
Trafikförseningar/väderförhållanden kan påverka resursen transporter	Alternativa kollektiva transportsätt	Nej	Nej	<ul style="list-style-type: none"> Undersök snabb tillgång till bil om kollektivtrafiken störs
Strömavbrott/planerat avstängd ström kan påverka resursen elektricitet	Inga	Nej	Nej	<ul style="list-style-type: none"> Undersök om reservel finns Undersök vilken personal som har kompetens att koppla in reservel Undersök hur prioriteringarna ser ut i organisationen – är livsmedelskontrollen prioriterad att få tillgång till reservel?
Sabotage/eftersom uppdatering/strömavbrott kan påverka resursen utrustning		Nej	Nej	<ul style="list-style-type: none"> Ta fram reservväska med skyddskläder, termometer, reservbatteri till mobiltelefon och utrustning
Cyberattack/strömavbrott kan påverka resursen IT/telefoni	Batterier för datorer och mobilladdare	Nej	Nej	<ul style="list-style-type: none"> Ta fram rutin för dokumentation lokalt på datorn samt fysisk dokumentation på papper (till exempel mallar som underlättar överföring till digital dokumentation när IT/telefoni fungerar igen Ta fram en rutin för hur RASFF-meddelanden tas emot om inte IT/telefoni fungerar

I riskbedömningens andra fråga kartläggs de befintliga reservlösningar som finns för resurserna idag. Här vänder sig vägledande frågorna i kapitel 6 för respektive reservlösning. Dessa frågor kan också användas som stöd för att konkretisera vilka åtgärder som behöver vidtas för att stärka beredskapen.

Tabell 9. Dokumentation för riskbedömning.

RISKBEDÖMNING

3

Utifrån befintliga reservlösningar, kan återställning ske i tid?

1

Vilka riskhändelser kan påverka resurserna?

2

Vilka befintliga reservlösningar finns för resurserna idag?

3

Utifrån befintliga reservlösningar, kan återställning ske i tid?

4

Är riskerna mot de kritiska aktiviteterna och resurserna acceptabla givet de reservlösningar som finns?

5

Behöver åtgärder vidtas för att stärka eller utöka reservlösningarna?

6

RISKBEDÖMNING

RISKBEDÖMNING

Riskbedömning				
1. Vilka riskhändelser kan påverka resurserna?	2. Vilka befintliga reservlösningar finns för resurserna idag?	3. Utifrån befintliga reservlösningar, kan återställning ske i tid?	4. Är riskerna mot de kritiska aktiviteterna och resurserna acceptabla?	5. Behöver åtgärder vidtas för att öka och stärka reservlösningarna?
Sjukdom/utökning av arbetsuppgifter på grund av utbrott kan påverka resursen personal	Tillgänglig personal utför utredning utan tillräcklig kompetens	Ja	Nej, risk för att utredningen sker på ett bristfälligt sätt och att brister missats.	<ul style="list-style-type: none"> Ta fram skriftliga rutiner för utbrottsutredning för Ovan personal Upprätta vikariepool Stäm av personalförstärkning med grannkommunen
Trafikförseningar/väderförhållanden kan påverka resursen transporter	Alternativa kollektiva transportsätt	Nej	Nej	<ul style="list-style-type: none"> Undersök snabb tillgång till bil om kollektivtrafiken störs
Strömavbrott/planerat avstängd ström kan påverka resursen elektricitet	Inga	Nej	Nej	<ul style="list-style-type: none"> Undersök om reservel finns Undersök vilken personal som har kompetens att koppla in reservel Undersök hur prioriteringarna ser ut i organisationen – är livsmedelskontrollen prioriterad att få tillgång till reservel?
Sabotage/eftersom uppdatering/strömavbrott kan påverka resursen utrustning		Nej	Nej	<ul style="list-style-type: none"> Ta fram reservväska med skyddskläder, termometer, reservbatteri till mobiltelefon och utrustning
Cyberattack/strömavbrott kan påverka resursen IT/telefoni	Batterier för datorer och mobilladdare	Nej	Nej	<ul style="list-style-type: none"> Ta fram rutin för dokumentation lokalt på datorn samt fysisk dokumentation på papper (till exempel mallar som underlättar överföring till digital dokumentation när IT/telefoni fungerar igen Ta fram en rutin för hur RASFF-meddelanden tas emot om inte IT/telefoni fungerar

I riskbedömningens andra fråga kartläggs de befintliga reservlösningar som finns för resurserna idag. Här vänds de vägledande frågorna i kapitel 6 för respektive reservlösning. Dessa frågor kan också användas som stöd för att konkretisera vilka åtgärder som behöver vidtas för att stärka beredskapen.

RISKBEDÖMNING

4

Är riskerna mot de kritiska aktiviteterna och resurserna acceptabla givet de reservlösningar som finns?

1

Vilka riskhändelser kan påverka resurserna?

2

Vilka befintliga reservlösningar finns för resurserna idag?

3

Utifrån befintliga reservlösningar, kan återställning ske i tid?

4

Är riskerna mot de kritiska aktiviteterna och resurserna acceptabla givet de reservlösningar som finns?

5

Behöver åtgärder vidtas för att stärka eller utöka reservlösningarna?

6

RISKBEDÖMNING

RISKBEDÖMNING

Riskbedömning				
1. Vilka riskhändelser kan påverka resurserna?	2. Vilka befintliga reservlösningar finns för resurserna idag?	3. Utifrån befintliga reservlösningar, kan återställning ske i tid?	4. Är riskerna mot de kritiska aktiviteterna och resurserna acceptabla?	5. Behöver åtgärder vidtas för att öka och stärka reservlösningarna?
Sjukdom/utökning av arbetsuppgifter på grund av utbrott kan påverka resursen personal	Tillgänglig personal utför utredning utan tillräcklig kompetens	Ja	Nej, risk för att utredningen sker på ett bristfälligt sätt och att brister missats.	<ul style="list-style-type: none"> Ta fram skriftliga rutiner för utbrottsutredning för Ovan personal Upprätta vikariepool Stäm av personalförstärkning med grannkommunen
Trafikförseningar/väderförhållanden kan påverka resursen transporter	Alternativa kollektiva transportsätt	Nej	Nej	<ul style="list-style-type: none"> Undersök snabb tillgång till bil om kollektivtrafiken störs
Strömavbrott/planerat avstängd ström kan påverka resursen elektricitet	Inga	Nej	Nej	<ul style="list-style-type: none"> Undersök om reservel finns Undersök vilken personal som har kompetens att koppla in reservel Undersök hur prioriteringarna ser ut i organisationen – är livsmedelskontrollen prioriterad att få tillgång till reservel?
Sabotage/eftersom uppdatering/strömavbrott kan påverka resursen utrustning		Nej	Nej	<ul style="list-style-type: none"> Ta fram reservväska med skyddskläder, termometer, reservbatteri till mobiltelefon och utrustning
Cyberattack/strömavbrott kan påverka resursen IT/telefoni	Batterier för datorer och mobilladdare	Nej	Nej	<ul style="list-style-type: none"> Ta fram rutin för dokumentation lokalt på datorn samt fysisk dokumentation på papper (till exempel mallar som underlättar överföring till digital dokumentation när IT/telefoni fungerar igen Ta fram en rutin för hur RASFF-meddelanden tas emot om inte IT/telefoni fungerar

I riskbedömningens andra fråga kringläggs de befintliga reservlösningar som finns för resurserna idag. Här vänds de vägledande frågorna i kapitel 6 för respektive reservlösning. Dessa frågor kan också användas som stöd för att konkretisera vilka åtgärder som behöver vidtas för att stärka beredskapen.

RISKBEDÖMNING

5

Behöver åtgärder vidtas för att stärka eller utöka reservlösningarna?

1

Vilka riskhändelser kan påverka resurserna?

2

Vilka befintliga reservlösningar finns för resurserna idag?

3

Utifrån befintliga reservlösningar, kan återställning ske i tid?

4

Är riskerna mot de kritiska aktiviteterna och resurserna acceptabla givet de reservlösningar som finns?

5

Behöver åtgärder vidtas för att stärka eller utöka reservlösningarna?

6

RISKBEDÖMNING

RISKBEDÖMNING

Riskbedömning				
1. Vilka riskhändelser kan påverka resurserna?	2. Vilka befintliga reservlösningar finns för resurserna idag?	3. Utifrån befintliga reservlösningar, kan återställning ske i tid?	4. Är riskerna mot de kritiska aktiviteterna och resurserna acceptabla?	5. Behöver åtgärder vidtas för att öka och stärka reservlösningarna?
Sjukdom/utökning av arbetsuppgifter på grund av utbrott kan påverka resursen personal	Tillgänglig personal utför utredning utan tillräcklig kompetens	Ja	Nej, risk för att utredningen sker på ett bristfälligt sätt och att brister missats.	<ul style="list-style-type: none"> • Ta fram skriftliga rutiner för utredningsutredning för • Öka personal • Utvärdera vikariepool • Se till att personalförstärkning med gannkommunen
Trafikförseningar/väderförhållanden kan påverka resursen transporter	Alternativa kollektiva transportsätt	Nej	Nej	<ul style="list-style-type: none"> • Undersök snabb tillgång till kollektivtrafiken störs
Strömavbrott/planerat avstängd ström kan påverka resursen elektricitet	Inga	Nej	Nej	<ul style="list-style-type: none"> • Undersök om reservel finns • Undersök vilken personal som har kompetens att koppla in reservel • Undersök hur prioriteringarna ser ut i organisationen – är livsmedelskontrollen prioriterad att få tillgång till reservel?
Sabotage/eftersom uppdatering/strömavbrott kan påverka resursen utrustning		Nej	Nej	<ul style="list-style-type: none"> • Ta fram reservväska med skyddskläder, termometer, reservbatteri till mobiltelefon och utrustning
Cyberattack/strömavbrott kan påverka resursen IT/telefoni	Batterier för datorer och mobilladdare	Nej	Nej	<ul style="list-style-type: none"> • Ta fram rutin för dokumentation lokalt på datorn samt fysisk dokumentation på papper (till exempel mallar som underlättar överföring till digital dokumentation när IT/telefoni fungerar igen • Ta fram en rutin för hur ASFF-meddelanden tas emot om inte IT/telefoni fungerar

I riskbedömningens andra fråga kartläggs de befintliga reservlösningar som finns för resurserna idag. Här vänds de vägledande frågorna i kapitel 6 för respektive reservlösning. Dessa frågor kan också användas som stöd för att konkretisera vilka åtgärder som behöver vidtas för att stärka beredskapen.

KAPITEL 7

Krishantering

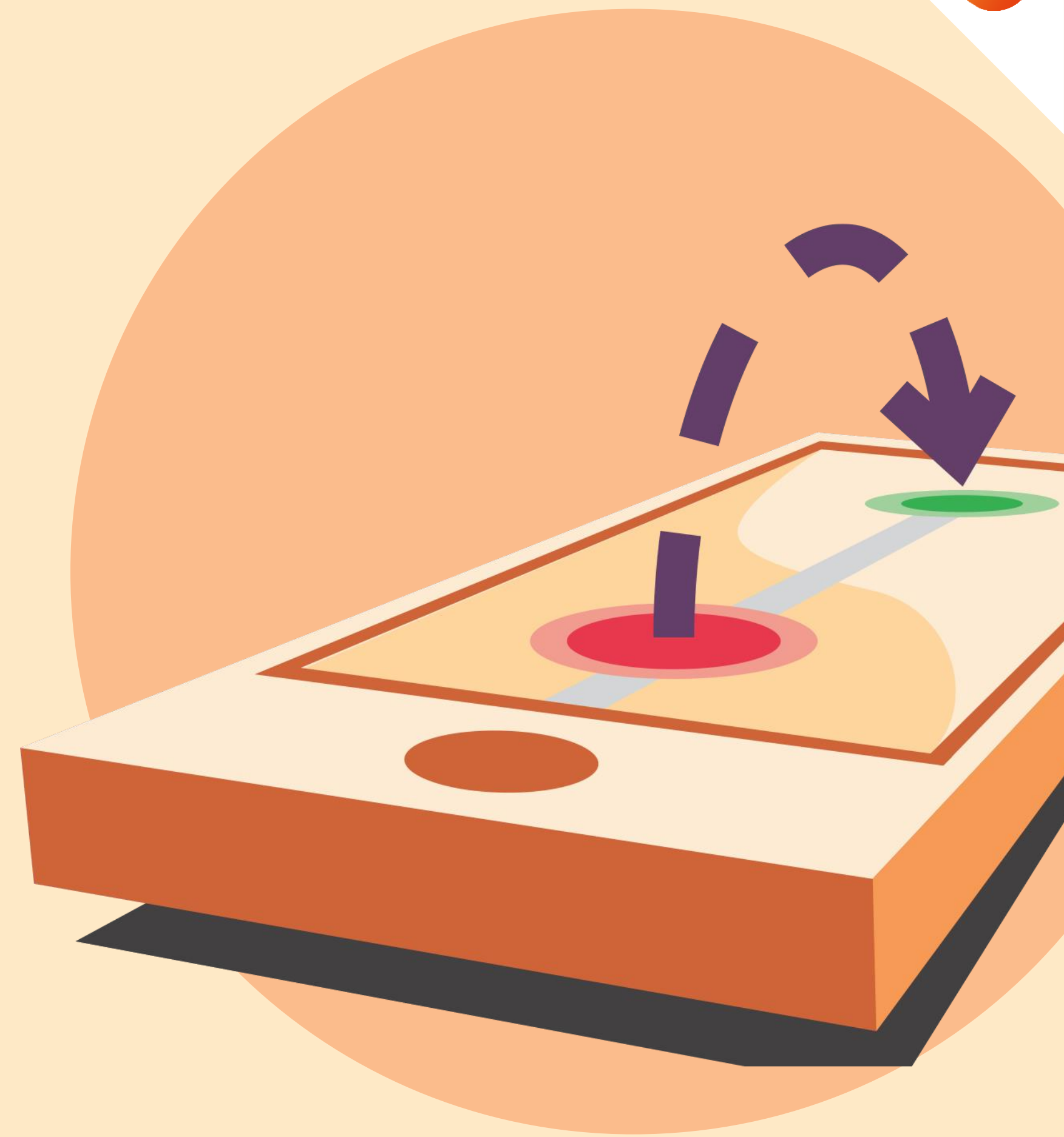

När samhället inte fungerar

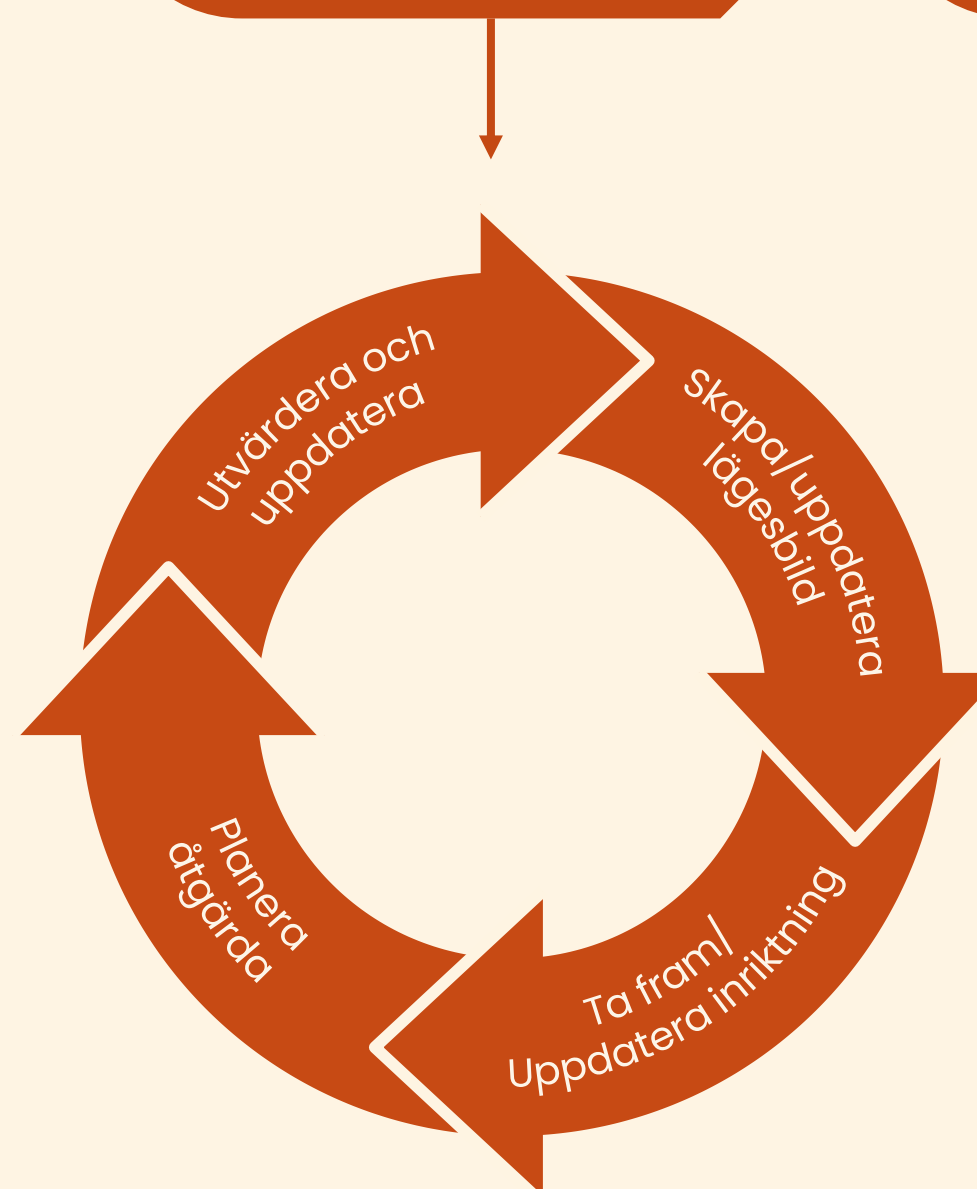
som vanligt behöver du hantera olika typer av kriser för att kunna fortsätta livsmedelskontroll.

Ett gemensamt arbetssätt kring krishantering skapar trygghet, tydlighet och handlingskraft.

KRISHANTERINGENS FLÖDE

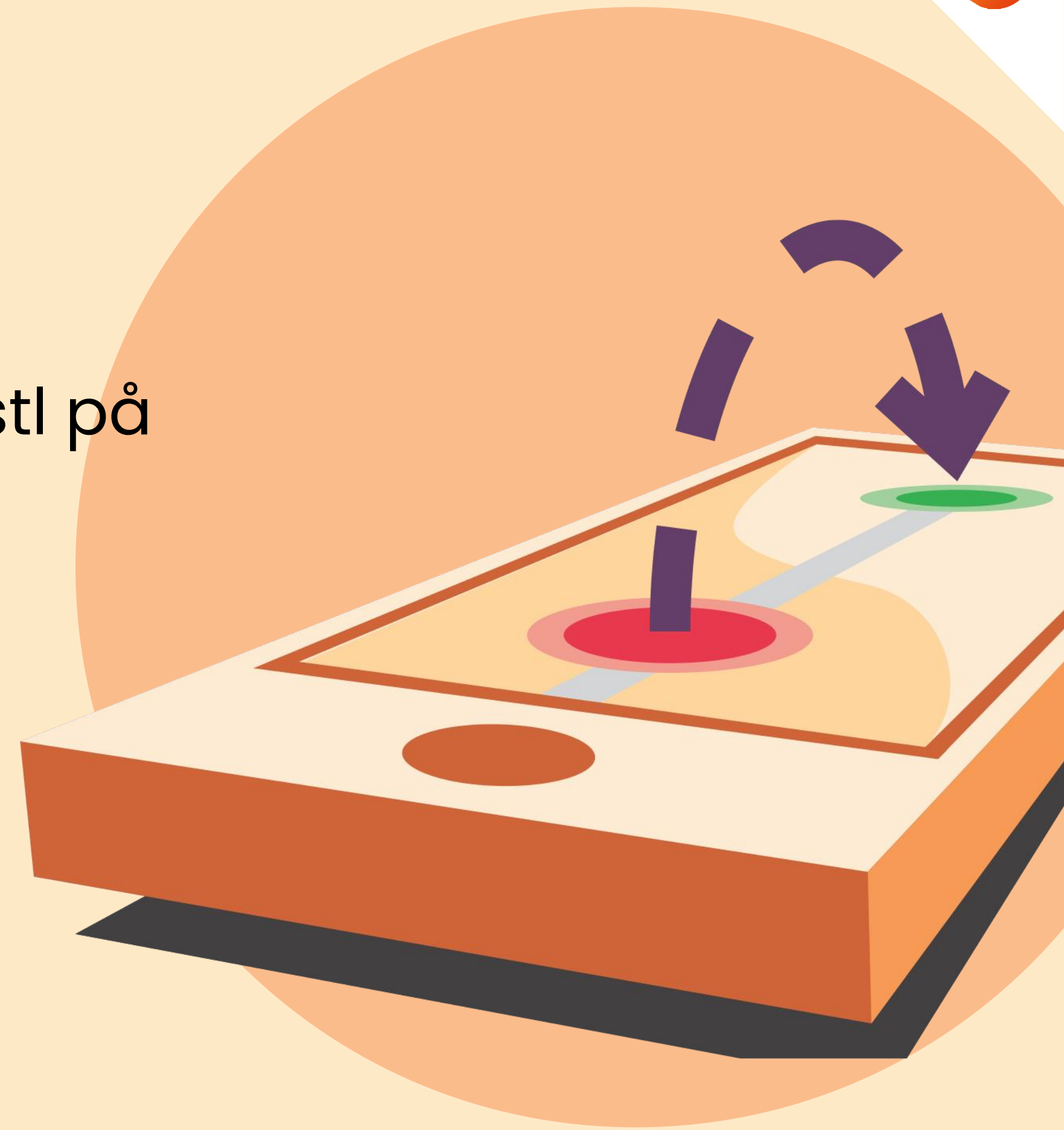
KRISHANTERING

Få grepp om händelsernas omfattning

- **Omfattning:** staden, region, lagar, stl på störningen?
- **Organisation:** anpassning, rätt personal, vilka berörs?
- **Tid:** är det bråttom, uthållighet?

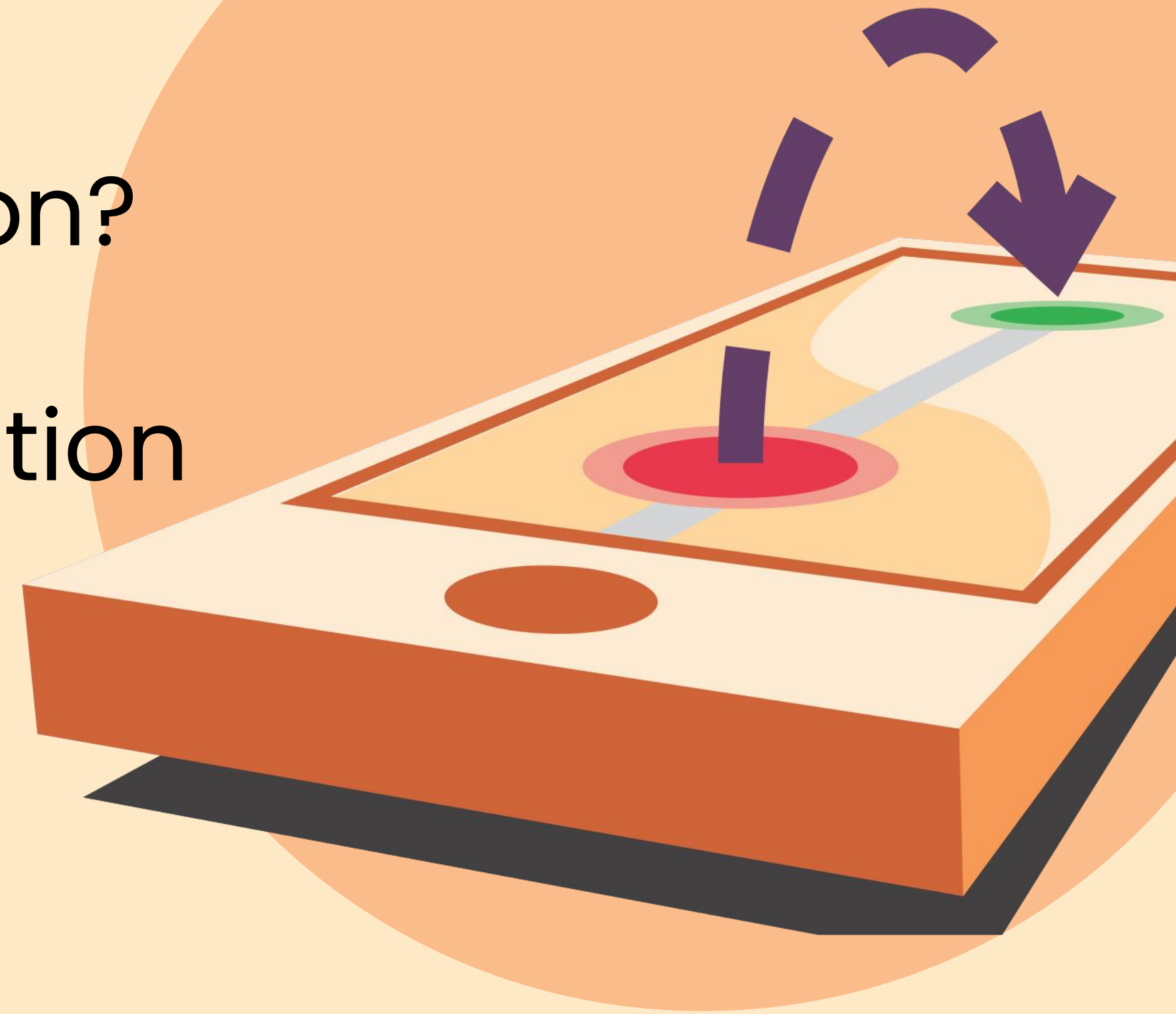
KRISHANTERING

Anpassa organisationen

- Vem leder arbetet?
- Vem fattar beslut - delegation?
- Behövs samverkan?
- Administration - dokumentation
- Bemanning över tid
- Kommunikation - vem?

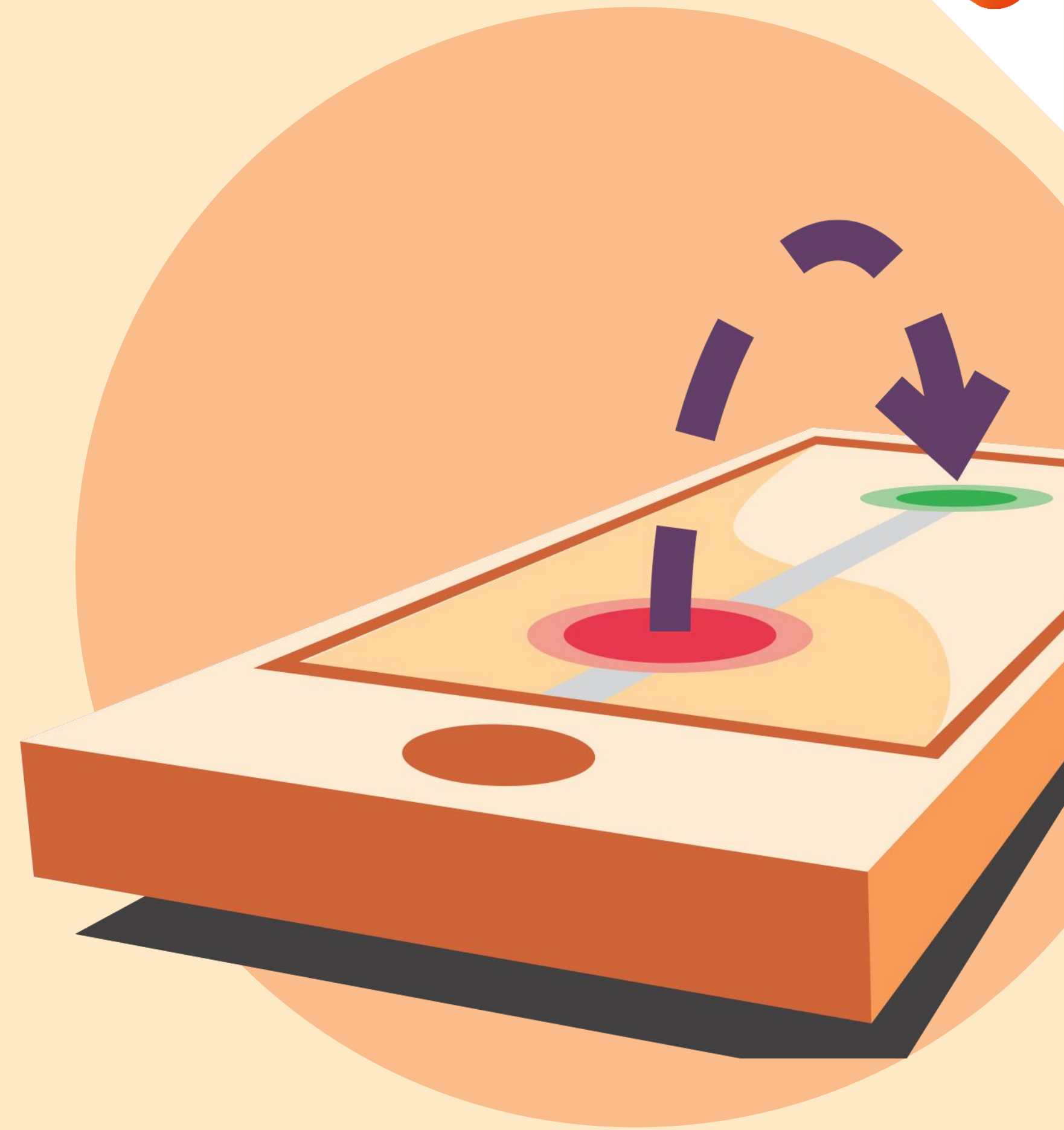
KRISHANTERING

Hantera händelsen

- Lägesbild – kontinuerligt
- Utvärdera läget
- Planera åtgärder
- Bemanning – mat, sömn...

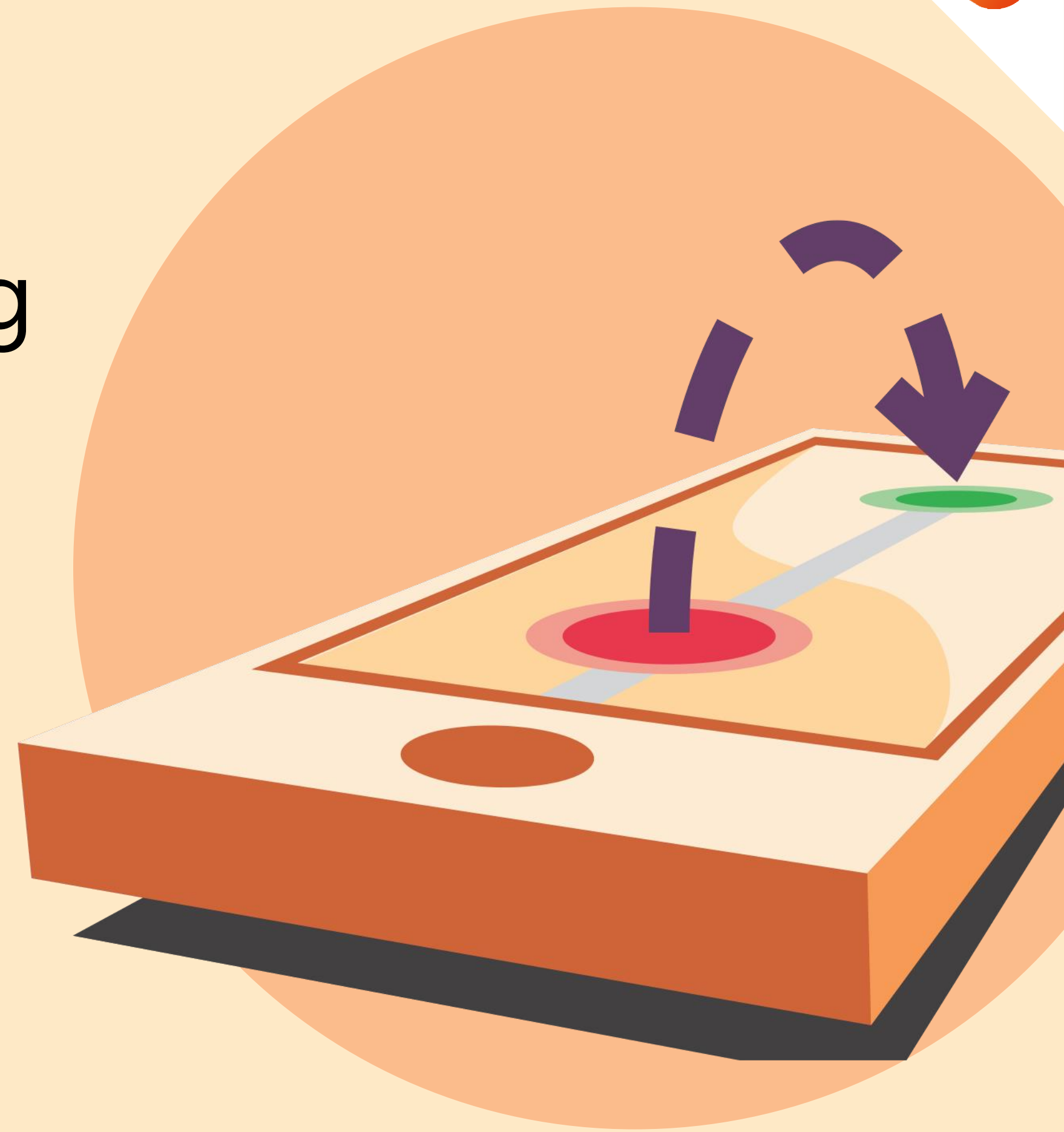
KRISHANTERING

Återgå till normalläget

- Efter beslut av chefer/ledning
- Sker ofta stegvis
- Följ upp händelsen
- Vila, återhämtning

KRISHANTERING

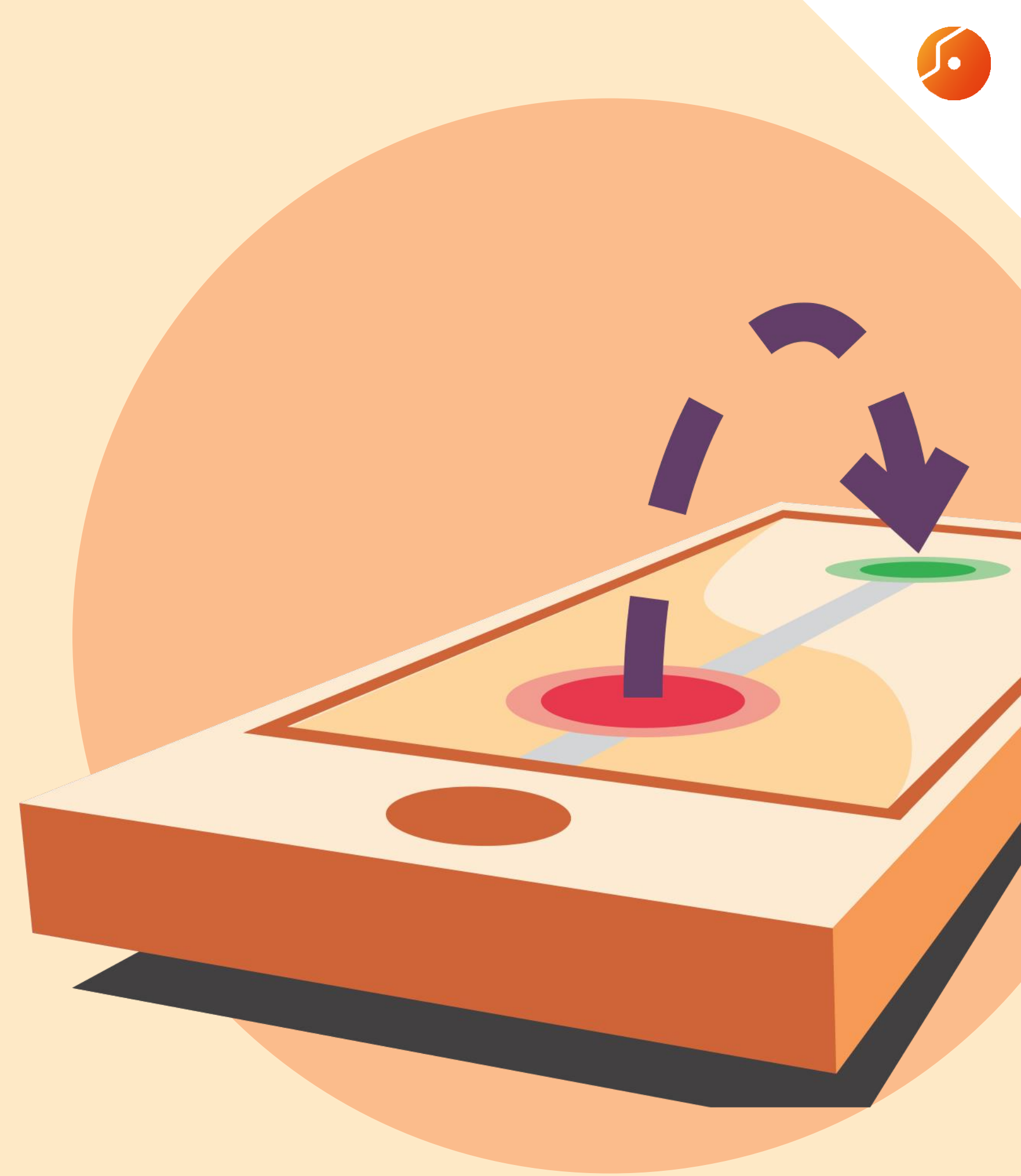

Utvärdera hanteringen av händelsen

Vad gick bra, vad behöver förbättras?

(Ta till vara lärdomar och uppdatera beredskapsplanen)

KAPITEL 8

Krisikommunikation

När något oväntat händer behöver alla snabbt förstå vad som händer och vad de ska göra.

Kriskommunikation är därför inte ett sidospår. Det är en del av själva krishanteringen.

Rätt information i rätt tid = stabilitet

Så förbereder du din kommunikation för det du ännu inte vet:

1. Etablerad kontakt med kommunikatör?
2. Vilka riskhändelser är prioriterade scenarier?
3. Målgrupp (konsumenter, företag)
4. Behov (vem behöver veta vad)
5. Kanaler (e-post, tfn)
6. Ansvarig

Innan krisen

Kontrollwiki
Förändring från Livsmedelsverket

Livsmedelsverket Om Kontrollwiki Logga in som redaktör

Vad letar du efter i Kontrollwiki? Sök

Kontrollsystemet +
Utföra kontroll -
God kontrollsed +
Planera kontroll av livsmedelsföretag -
Myndighetens kontrollplan +
Behovsinventering 8 +
Myndighetens beredskapsplan +
Riskklassning av anläggningar och verksamheter +
Kontrollprocessen +
RASFF och AAC +
Livsmedelsbedrägeri +
Handbok för utredning av utbrott +
Riskbaserad foder- och livsmedelskontroll - primärproduktion +

Utföra... / Planera... / Myndighetens beredskapsplan

Jämför versioner >

Myndighetens beredskapsplan

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

Kontrollmyndigheterna i livsmedelskedjan ska ha beredskapsplaner för att kunna vidta åtgärder om foder och livsmedel kan utgöra en allvarlig risk mot djur eller människor. Här kan du läsa hur du kan utforma en sådan plan.

På denna sida
Beredskapsplanens uppbyggnad
Ansvar och roller

Beredskapsplanens uppbyggnad

Alla kontrollmyndigheter i livsmedelskedjan ska ha beredskapsplaner, och vara beredda att genomföra dessa planer, så att åtgärder snabbt och verkningfullt vidtas om foder och livsmedel utgör en allvarlig risk mot djur eller människor. Det framgår av artikel 5.11 och artikel 115 i förordning (EU) nr 2017/625. Det finns även krav på vad beredskapsplanen för en myndighet som kontrollerar livsmedel och dricksvatten ska innehålla. Se 3 h § respektive 3 d § (för dricksvatten) i LIVSFS 2005:21.

I myndighetens beredskapsplan för kontrollen i livsmedelskedjan ska det enligt 3 h § i LIVSFS 2005:21 framgå:

- I vilka nödsituationer beredskapsplanen är tillämplig.
- Organisation och ansvarsfördelning när beredskapsplanen är tillämplig.

Skriv ut

Sidans taggar

- Verksamhetsstyrning

Lagstiftning

- EG-förordning 178/2002
- EU-förordning 2017/625
- LIVSFS 2005:21
- LIVSFS 2021:8
- SFS 2006:804
- SFS 2006:813
- SFS 2021:176
- > All lagstiftning

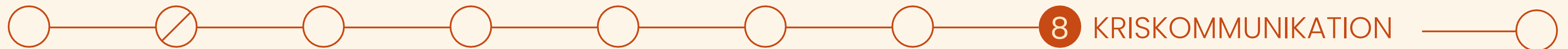
Målgrupp Vem/vilka behöver du kommunicera med?	Behov Vad behöver de veta för att hantera situationen?	Kanal Hur och var är det lämpligast att kommunicera?	Tid När och hur ofta ska aktiviteten genomföras?	Ansvarig Vem ansvarar för aktiviteten?
<i>Exempel: Företag som ska kontrolleras</i>	<i>Exempel: Kontrollen utförs på distans i stället för fysiskt, samt info om hur företagen behöver förbereda kontrollbesöket</i>	<i>Exempel: E-post och telefonsamtal</i>	<i>Exempel: I samband med att kontrollen planeras. Inför varje kontroll</i>	<i>Exempel: Inspektören</i>

Tabell 13. Kommunikationsaktiviteter.

Så förbereder du din kommunikation för det du ännu inte vet:

1. Struktur och samverkan i kommunikationen
2. Förberedda budskap
3. Desinformation och otillbörlig informationspåverkan

Under krisen

KAPITEL 9

Säkerställa fungerande beredskap

Beredskapsplanens innehåll

1. Avgränsningar
2. Ansvar och roller
3. Kontinuitetsplaner
4. Krishanteringsplaner
5. Beredskaps för kompetens
6. Kriskommunikation

Beredskap är färskvara

Därför behöver beredskapsplanen

- Ses över löpande
- Uppdateras varje år
- Testas igen
- Förankras i organisationen
- Övas!!

Testa beredskapsplanen. Innan krisen kommer.

Några scenarier att testa på:

- Personalbrist
- Transportstörningar
- Elavbrott
- Utrustning som havererar
- IT eller telefoni som ligger nere

Lita inte på turen!

Livsmeddelsverket